

O'ZBEKISTON

BUNYODKORI

№1 (754) 2024 йил 9 январь, сешанба

ИЖТИМОЙ-ИКТИСОДИЙ ГАЗЕТА

СТРОИТЕЛЬ УЗБЕКИСТАНА

uzbunyodkor

t.me/uzbunyodkor

uzbunyodkor

info@uzbunyodkor.uz

uzbunyodkor.uz

Газета 2016 йил 2 августдан ҳафтанинг сешанба ва жума кунлари чиқади.

БАНДЛИК ВА ТАДБИРКОРЛИК СОҲАЛАРИДАГИ ТАКЛИФЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 8 январь куни аҳоли бандлигини ошириш ҳамда тадбиркорлик соҳасидаги мажбурий талабларни қисқартиришга оид таклифлар тақдимоти билан таниши.

Расмий статистикага кўра, юртимизда ишчилар сони 1 миллион 300 минг нафарни ташкил қиласди. Бу йил яна 2 минлон 400 минг аҳоли меҳнат бозорига кириб келади.

Шуларни инобатга олиб, сифатли ва юкори даромадли иш ўринлари хисобига жорий йилда 5 миллион аҳолининг бандлигини таъминлаш максад килинган. Жумладан, хизматлар соҳасида 2,5 миллион кишлоп хужалигига 2,1 миллион, инвестииция лойӣҳалари ва саноатда 250 минг, курилишда 140 минг иш жойи яратиш имконияти бор.

Бундан ташкири, замонавий молиявий инструментлар, жумладан, микромолияшнинг янги тизимини кенг жорий килиш орқали 2 миллион аҳолини бизнесга жалб килиш кўзда тутилмоқда.

Тақдимотда мутасаддилар 2024 йилда янги иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини кўмаклашиб дастурий таҳсилотни берди.

Давлатимиз раҳбари бу дастурни маъкуллаб, уни амалга ошириш юзасидан кўшичка кўрсатмалар берди.

Сунгти йилларда 2 миллион 400 минг аҳоли ўзини ўзи банд килганда таъкидланниб, энди уларнинг фаолиятини кенгайтириш, босқичма-босқич кирик бизнесе ўтказиш ва бозор топшигига кўмаклашиб мухимилиги айтилди. "Менинг бизнесим" платформаси, "Бизнесга биринчи қадам" банк карталари жорий этилиши бунинг учун кўпайлик яратади.

Иккисодиц айланмага киритилмаган ерларни инфраструктура улаш, лойиҳаларни ишга тушириш учун ташаббускорларни кўллаш-куватлаш зарурлиги қайд этилди. "Агрегатор" тизими асосида "100 минг экспортчи дехқон" дастури жорий килиниб, буйй 15 минг гектар ер майдонлари аукционга чиқарилиши белгиланди.

ЎЗА.

2023 йилда амалга оширилган бунёдкорлик ишлари таҳлили

Сайдносир УСМОНОВ, Курилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги ахборот хизмати раҳбари.

Якунланган йил қурилиш соҳасида сермаҳсул бўлди. Буни 2023 йилда қурилиш ишларининг тахминан 107 фоизга ортганлиги билан ҳам изоҳлаш мумкин.

Ўтган йилда республикамиз бўйича жами қурилиш ишлари ҳажми 140 трлн сумдан оши. Бунда асосан, кўп қаватли ўйлар, иккимой соҳа, инфраструктура объектлари, мухандислик коммуникациялари ва янги ишлаб чиқариш иншоотлари қурилишига оид максади дастурларнинг амалга оширилиши ҳамда ташаббусли бюджет тизимининг жорий этилиши мухим ахамияти эга бўлди. Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан 40 та худудда мега лойиҳа, янги "Янги Ўзбекистон" массивлари қурилиши жадал олиб борилди.

Умуман олганда, 2023 йилда уй-жой қуриши ҳажми 1,5 бараварга ортиб, 90 минг хонадонли уйларда қурилиш ишлари ташкил этилди.

Шунингдек, инвестиция дастури асосида 2 535 та иккимой соҳа ва инфраструктура объекти қурилиш-реконструкция ишлари бажарилиб, мазкур мақсадлар учун 18 трлн сўм маблаг ҳўйнлариди. Маҳаллалар инфраструктурига ишлаб чиқилиб, 2023 йил манзили рўйхатга асосан, 15 та шахарсозлик ривожлантириш дастури доирасида

5 284 та маҳалладаги 7 138 та обьектда 7 трлн сўмлик қурилиш-тъамирлаш ишлари амалга оширилди. Бундан ташкири, ҳудудларни ривожлантиришга қартилган чора-тадбирлар ва тогтишиклир асосида турли манబалардан ажратилган 10 трлн сўм маблаг хисобидан ҳам 35 мингадан ортик обьектда қурилиш ишлари бажарилиди.

Колаверса, янги жорий этилган "Ташаббусли бюджет" тизими ҳудудларда бунёдкорлик ишлари кулемининг янада кенайтишига туттиқ бўлди. Ҳусусан, уйбу тизим орқали олинган 5,5 трлн сўм маблаг хисобига маҳаллалардаги 4 701 та обьектда қурилиш ва ободонлаштириши ишлари амалга оширилди. Президентимизнинг тегиши қарори билан тасдиқланган Даструга мувофиқ эса 14 та ахоли пунктининг шахарсозлик хужжатлари, жумладан, 9 та шахарнинг бosh режаси ва 94 та кишокнинг схемалари ишлаб чиқилиб, 2023 йил манзили рўйхатга асосан, 15 та шахарсозлик нормалари ва қоидалари, 34 та стан-

дартлар, 27 та қурилиш регламентлари ва 10 та "смета-ресурс" нормалари ишлаб чиқилиди. Ўтган йилда обьектларнинг лойиҳа хужжатларини ишлаб чиқишида илор "Шаффоф қурилиш" тизими орқали 32 мингадан ортик обьектнинг лойиҳа хужжатлари экспертизадан ўтказилди. Натижада, лойиҳаларнинг смета кисмидан 6,0 трлн сўмга яқин маблаг иктисол килиди. "Шаффоф қурилиш" тизимининг онлайн электрон тендер платформаси орқали 28 мингадан ортик обьектлар бўйича лойиҳа ва пурдат ташкилотларни аниқланиси, 1,8 трлн сўм тежадди. Шунингдек, ушбу тизимининг "Рейтинг электрон платформаси" таомиллаштирилди, лойиҳа ва пурдат ташкилотларни рейтинг баҳолаш тизими кенг жорий килинди. Ҳусусан, бунгни кунда ушбу тизимга 22 мингадан ортик пурдат ташкилоти ва 2 мингадан ортик лойиҳа ташкилоти киритилди.

Шу билан бирга, иш турлари, қурилиш материаллари, машина ва механизмлари кўрсаткиларнинг янана базасини ўзи ифода этивчи "Қурилиш ресурслари миллий классификатори" ишлаб чиқилиди. Мазкур классификатор 187 мингадан ортик номдаги қурилиш материаллари, ишлар ва хизматлар турлари киритилган. Объектларда назорат ўрнатиш бўйича "Қурилиш назорати" ахборот тизими жо-

ри қилинди ва назорат жараёнлари автоматлаштирилди. Жумладан, 2023 йилда ушбу тизим орқали 12 мингадан ортик обьект назоратга олинида шу асосда вазирлик ҳузуридаги Инспекция томонидан 172 мингадан зиёд мониторинг ўтказилди.

Соҳага оид фаолиятни лицензиялаштириш тизими ҳам таомиллаштирилди. Бу борадаги мезонлар ва талаблар кайта шакллантирилди. Ҳусусан, ўтган йилда лойиҳалаштириш, қурилиш ва экспертиза ўйналишлари бўйича тадбиркорлик субъектларига бўйича тадбиркорлик стандартлари ишлаб чиқиди.

Соҳага мутахассисларни сертификатлаш тизими жорий килиниб, буни амалга ошириш учун вазирлик ҳузуридаги Компетенцияни ривожлантириш институти ташкил этилди. Институт томонидан бунгунга қадар 287 та соҳа мутахассиси ва 80 та худудий раҳбарнинг малакаси оширилди.

Бир сўз билан айтганда, ҳозирги кунда қурилиш соҳасида амалга оширилган ислоҳотлар нафакат миллий иктисолдёттани мустаҳкамловчи таянчи сифатида, балки иккимой йўналишдаги долзрар вазифаларга ечим топиши ҳам мухим восита булаётгани ёзигорга молидир. Янги, бунёдкорлик ишлари янги Ҳозирини юзага чиқармоқда.

Фойдаланишга топширилган янги иншоотлар

Давлатимиз раҳбарининг "Маънавият-маърифий ишлар тизими" тубдан таомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-5040-сонли қарорида 2021-2023 йилларда Маънавият ва маърифат марказларини барпо этишининг манзилли рўйхати тасдиқланган эди. Унга кўра, йил давомида Бўstonlik, Паркент, Қўйи Чирчиқ туманлари ва Оҳангарон шаҳрида замонавий бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Шунингдек, кекса авлод вакилларини ҳар томонлама кўллаш-куватлаш ҳамда уларнинг иккимой фаолигини ошириш максадида Оққўрон, Чиноз туманлари ва Оҳангарон шаҳрида Нуронийлар учун курилган масканлар тўлиқ жиҳозланниб, ишга туширилди.

Таъкидлашкоизки, Янги ўл шаҳрида Нов, Янгиҳаёт

ва Рамадон маҳаллалар ахолисининг йўллар масаласида энди муаммоси бўлмайди. Чунки якунда йўлсозлар бу жойдаги кўчаларда кенг кўлламиш бунёдкорлик ишларни олиб боришиди. Натижада транспорт ҳамда одамлар учун кўлай шароит яратилди. Бўка туманинг бир неча маҳалласида яшовчилар эса чирокларнинг доимий

Жонибек Кўзимуровод (ЎЗА) олган сурʼат.

Мазкур топширик ижросини таъминланаш доирасида Транспорт вазирлиги, Фуқаро авиацияси агентлиги, "Uzbekistan airways" АЖ ва "Uzbekistan airports" АЖ-нинг тегиши мутахассис ва экспертизаторидан иборатиши турху "Лет-Л-410" хаво кемасида Тошкент-Термиз, Термиз-Сарисиё, Сарисиё-Тошкент йўналишида ик синов парвозларини амалга ошириди.

Ишчи гурӯх томонидан Сарисиё аэроромидан Фуқаро авиацияси парвозларida фойдаланиш талаблари, хаво кемаларини қабул килиш имкониятлари ўрганиди. Шунингдек, фуқаро авиацияси халқаро нормаларига мувофиқ йўловчи терминалини барпо этиш ва заурини инфраструктурига яратиш бўйича вазифалар белгиланди.

Ўз мухбири мис.

◀ ДАВОМИ. БОШИ ГАЗЕТАНИНГ 2023 ЙИЛ 28 НОЯБРДАГИ 96 (749)-, 15 ДЕКАБРДАГИ 98 (751)- ВА 26 ДЕКАБРДАГИ 99 (752)-СОНЛАРИДА.

Ўзбекистон Республикаси курилиш вазирининг
2022 йил 15 июндан 109-сон буйруғига
ИЛОВА

ШНҚ 2.05.03-22 “КҮПРИКЛАР ВА ҚУВУРЛАР” ШАҲАРСОЗЛИК НОРМАЛАРИ ВА ҚОИДАЛАРИ

120. Мухим каттатлидаги юкламалар кўттарадиган автомобиллар юрадиган саноат корхоналари йўлларидаги ҳаракатланётган таркибдан тушадиган ва уларга умумий фойдаланишдаги автотранспорт воситаларининг оғирлик ва габарит параметрларини чеклашадиги талуқу бўлмайдиган меъёрий вертикал юкламанинг кўрсатчилири (параметрлари) кўидаги 10-жадвалда келтирилган иккита ўқли АБ автомобиллар колонини тирида қабул килиш керак.

10-жадвал.

Кўрсатчилик	Юкламалар		
	АБ-51	АБ-74	АБ-151
Юкламали автомобилнинг ўқига тушадиган юклама, кН (тк): орқадаги олдинги	333(34,0) 167(17,0)	490(50,0) 235(24,0)	990(101,0) 490(50,0)
Автомобиль ўқлари орасидаги масофа (база), м	3,5	4,2	4,5
Энининг габарит (орка ўқ гидирлакларига кўра), м	3,5	3,8	5,4
Гидирлак излар эни, т гидирлакларинг:	2,4 2,8	2,5 2,8	3,75 4,1
Утиш қисми билан орка гидирлаклари тегиб турадиган майдонча энининг ўчмаллари, м да:	0,40 1,10	0,45 1,30	0,80 1,65
Гидирлаклар диаметри, м	1,5	1,8	2,5

Лойхалашда қўидаги ҳолатларни инобатга олиш керак:
а) ҳар битта катордаги автомобилларнинг орка ва олдинги ўқлари орасидаги масофони (АБ-51 ва АБ-74 юкламалари учун 20 м дан, АБ-151 юкламаси учун esa 26 м дан кам бўлмаслиги керак);

б) кўприкка автомобиллар сони утадан кўп бўлмаган битта колонна (катор) билан юкланишини (ённа-ён жойлашган автомобилларнинг орка ва олдинги ўқлари орасидаги масофа АБ-51 ва АБ-74 юкламалари учун 8 м дан, АБ-151 юкламаси учун 10 м дан кам бўлмасликлири керак. Бошقا тасмаларда жойлашадиган автомобиллар сони биттадан кўп бўлмаслиги лозим. Колонна бўлиб ва якка турадиган автомобиллар кўидаги 11-жадвалда кўрсатилган масофони ярия кирган холда, кўприк эни бўйлаб энг нокулий ҳолатда жойлаштирилади).

11-жадвал.

Кўприкнинг эни бўйлаб масофалар	Энг кам ўчами, м да юкламалар учун		
	АБ-51	АБ-74	АБ-151
Тўсиқдан автомобилнинг орка гидирларига чеккасигача:			
Харакатдагиларини	1,0	1,2	1,6
Жойида турганларини	Деярли тегиб туради		
Ённа-ён турган автомобилларнинг орка гидирлакларининг чекка қиралари орасидаги:			
Харакатдагиларини	1,9	2,0	2,5
Жойида турганларини	0,5	0,7	1,0

АБ юкламанинг якка турган автомобилдан ва жойида турган хамда ҳаракатланувчи ушбу автомобиллардан (автомобиллар орасидаги минимал масофалар белгиланган холда) учурваж шаклдаги тасирларни орка юкламаларни майдонга ташкилга олиш керак.

121. Бир нечта ўқи ҳаракат йўлларидан вактнамални юкламани қабул килидига:

а) элементлари ёки айрим конструкциялари учун, барча ҳисоблашларда битта йўлдан ўқи ҳаракатланувчи таркибдан (убуд юкламанинг ўқи ҳаракатланувчи таркибдан) тушадиган юкламанинг S1-коэффициентини билан қабул килиш керак.

122. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ўқи ҳаракатланувчи таркибдан (убуд юкламанинг ўқи ҳаракатланувчи таркибдан) тушадиган юкламанинг S1-коэффициентини билан қабул килиш керак.

123. Бир нечта ўқи ҳаракат йўлларидан вактнамални юкламанинг S1-коэффициентининг кўйидагича қабул килиш лозим:

а) СК юкламани (бир вактнинг ўзида утадан кўп бўлмаган йўл юкланди) юкландиган жойида ўзинлиги 15 м ва ундан кам бўлганида 1,0 га тенг килип, 25 м ва ундан кўп бўлганида 0,7 га тенг килип, узинликлар ораликларидаги кўйидаги тасирлар учун интерполяция килиб;

б) юкламалари О билиб аравача ва тенг таркаланг юкламаларга;

в) юкламаси учун 0,7 га тенг этиб;

метрополитен ва трамвай поездлари учун;

г) юкламали автомобилларни ташкилга олиш керак.

124. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

125. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

126. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

127. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

128. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

129. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

130. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

131. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

132. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

133. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

134. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

135. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

136. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

137. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

138. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

139. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

140. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

141. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

142. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

143. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

144. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

145. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

146. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

147. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

148. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

149. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

150. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

151. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

152. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

153. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

154. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

155. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

156. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

157. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан йўлларидан ташкилга олиш керак.

158. Кўрнишни ўқи ҳаракатларни ташкилга олиш керак. Барча ҳисоблашларда йўлларидан таркибдан

